

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Herczel Manó

Idő

"1918."

Személy

Szerző:

Cím:

Herczel báró
meghalt (1862-1918)

Forrás:

Az Újság

Bp.

1918. XI. 29.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Herczel báró meghalt. (1862-1918.)

Annyi a szomorúságunk, hogy szinte észre sem vesszük, ha újabb csapás ér, de arra a hírre, hogy Herczel orvostanár nincs többé az élők sorában, mindnyájan mélyen megrendülünk. A ki annyi emberéletet mentett meg, ő maga nem tudott megbirkózni a betegséggel: az ország egyik legnagyobb orvosbűszkesége, a világhírű sebész, Herczel Manó dr. báró halott. Vajjon ki tudná felsorolni érdemeit, ki értékelné valójában a súlyát orvostudományunk fellendítésében! Mi most csak érezzük a gyászt és a roppant nagy veszteséget, mely elmúlásával ért.

Herczel tanár állapota tegnapelőtt kora délután fordult válságosra. A spanyol nátha tüdőgyulladással komplikálódott, melyből mellhártyagyulladás fejlődött s végül a szívburokot is megtámadta.

Korányi Sándor professzor, a ki tegnap délután kétszer is meglátogatta nagybeteg kollégáját, este felé már lemondott az életéről.

Herczel professzor ekkor már negyven óra óta eszméletlen volt. A katasztrófa tegnap éjjel félegy óraker következett be.

A katasztrófa pillanatában a család tagjain kívül két volt asszisztense, Schossberger és Makay orvosok tartózkodtak a szobában.

A temetés vasárnap, december 1-én délelőtt fél tizenegykor lesz. Herczel báró holttestét holnap vagy holnapután helyezik ravatalra a Nagy János-utcai gyászházban.

Pusztapéteri Herczel Manó báró, a világhírű sebész Szegeden született 1862 július 1-én. Középiskolai tanulmányait Szegeden és Újvidéken végezte, orvosi kiképzését a budapesti, bécsi, párisi és strassburgi egyetemeken

nyerte. Parisban Trelet és Guyot klinikáin mint gyakornok működött s csakhamar kitűnt gyors és biztos kezével. 1884-ben Bécsben az összes orvostudományok doktorává avatták. Mint okleveles orvos két évig Nothnagel bécsi belgyógyászati klinikáján, gyakorlóorvosképpen értékesítette tudományát. 1886-tól 1890-ig Czerny, a hírneves orvostanár heidelbergi sebészeti klinikáján mint tanársegéd működött. Herczel báró Czernyt vallotta igazi mesterének, tőle tanult a legtöbbet, ő mutatta meg neki az utat a modern sebészet régióiba. A kiváló német sebész tudvalevőleg egyik legnevesebb uttörője a modern sebészetnek; önálló gége-, gyomor-, bél-, veseműtétekkel fejlesztette a sebészeti tudományokat és az egész világon hírt szerzett heidelbergi sebészeti klinikájának. Herczel báró 1889-ben a heidelbergi egyetemen a sebészből magántanári képesítést nyert, majd hazájába tért vissza, hogy lendületet adjon a magyar orvostudománynak. 1891-ben Budapesten sebészi betegek számára magánosanatóriumot alapított. Európaszerte ismerik immár a hírneves Herczel-féle Farszanatóriumot, a melyben annyi beteg nyerte vissza egészségét. Ezek meg ezrek áldják a legszerencsésebb kezű magyar sebészt, a ki minden betegét tudományra, gondossága javával kezelte és váltotta meg a szenvedéstől. Herczel bárót a millénium évében a budapesti egyetemen a hassebészből magántanárrá képesítették, 1901-ben pedig a rendkívüli tanári címet kapta. A Szent István-kórházban éven át kifejtett áldásos működése után 1905 óta a fővárosi Szent Rókus-kórház első sebészeti osztályán mint főorvos tevékenykedett.

Herczel báró a modern sebészet egyik leg-hivatottabb képviselője. Főleg a hasúri sebészet körébe vágó nagyszámú elméleti és gyakorlati irányu munkájával világszerte általános elismerést és méltánylást vívott ki magának. Állandóan összeköttetésben állt a leghírnevesebb külföldi sebészekkel, szava, állásfoglalása mindig irányítólag hatott a sebészet kérdéseiben. Munkáival jelentős és soha el nem

vitatható érdemei vannak a gyomor-, belsebészet, az epeköbajok, a lép-, vese- és tüdősebészet mai modern állásának megalapozásában. 1900-ban jelent meg *A feregnyulványlob és annak sebészi kezelése* című hézagpótló műve, a mely új állomást jelent a *vakbélgyulladás operálásában*. Sok száz féllábbal sirban álló beteget adott vissza az életnek, merész keze ebbe a körbe vágó operációival. Messze idegenből az ő szanatóriumába hozták a betegeket, a kik már csak benna, a világ legismertebb vakbél-spezialistájában bíztak.

Hervadhatatlan érdeme, hogy valójában ő honosította meg Magyarországon a modern sebészetet. Egész orvosgenerációk vallják mesterüknek. Áldásos működése, uttörő és diadalmas tevékenysége jutalmul „pusztapéteri” előnévvel megkapta a magyar nemességet, később udvari tanácsosi méltósággal tüntették ki, 1912-ben pedig magyar bárói rangra emelkedett.

A közelmúltban visszavonult szanatóriuma vezetésétől, hogy minden erejével élete hálványának, a sebészetnek élhessen. Sajnos, a sors könyvében más volt írva, neki is áldozatul kellett esnie a gyilkos spanyol betegségnak ereje teljében, ötvenhat éves korában.